بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/248
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  * ނަން: އިސްމާއީލް ރަޝީދު   * ދާއިމީ އެޑްރެސް: މ. ޖާއިރޫ/ މާލެ
  * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A367589   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މ. ޖާއިރޫ/ މާލެ
- އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް: ދިވެހި ދައުލަތް (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް)

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 29 މެއި 2017   * ނިމުނު ތާރީޚު: 15 ޖޫން 2017

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކޯޓު އަމުރު ނަންބަރު: 145-J/HA/2017/322
- އަމުރު ނެރުނު ކޯޓު:ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ބަންދު އަމުރު (ޤަސްދުގައި މީހަކު މެރުން/ޓެރަރިޒަމް/ހަތިޔާރު ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުން)
- އަމުރު ނެރުނު ތާރީޚު: 08 މެއި 2017

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
  ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ޙަމީދު، ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޙްމާނު އިބްރާހީމް، ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމައަކާ އެއްގޮތަށްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށް މ. ޖާއިޒު/ މާލެ އިސްމާޢީލް ރަޝީދުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ދައުލަތް (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) އެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

-01 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ ކޯޓުއަމުރަކީ، 2017 އޮގަސްޓު 23 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތެއްގައި އިސްމާޢީލް ރަޝީދާއި އިތުރު ބަޔަކު ބައިވެރިވެގެން، ސ. ފޭދޫ/ ރަބާބީގެ ހާމިދު ރަޝީދުގެ ފަހަތުން، އޭނާއަށް ފާރަލަމުންގޮސް ހާމިދު ރަޝީދު ދިރިއުޅޭ މ. ސްޕްރިންގް/ މާލެ ގެ ތެރެއަށް، ހާމިދު ރަޝީދު ވަނުމުން، ހާމިދު ރަޝީދު ހިފަހައްޓާ ހާމިދު ރަޝީދަށް ތޫނު ހަތިޔާރުން ހަމަލާދީ ދިނުމުގެ ސަބަބުން ހާމިދު ރަޝީދު ނިޔާވެފައިވާ މައްސަލައިގައި މ. ޖާއިޒު/ މާލެ އިސްމާޢީލް ރަޝީދުގެ ބައިވެރިވުމެއް އޮތްކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާތީ، އިސްމާޢީލް ރަޝީދު ހިންގާފައިވާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޖަރީމާ ވަރަށް ހަރުކަށި ޖަރީމާއެއް ކަމުން މިކަމުގެ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢުގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތްތަކުގެ ރައްކާތެރިކަމަށް ބިރު އުފެދިދާނެތީ، އިސްމާޢީލް ރަޝީދު ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ރައްކާތެރިކަމަށް ބުރޫއަރާފާނެތީ، މައްސަލައިގައި ހެކިބަސްދޭނެ ފަރާތްތަކުގެ ރައްކާތެރިކަމަށް ބިރު ކުރިމަތިވެދާނެތީ، އަދި މިމައްސަލައަށް މިހާރުގެ މަރުހަލާގައި ތަޙުޤީޤު ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ ގޮތެއް ނެތުމުން، އިސްމާޢީލް ރަޝީދު ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އަމުރެކެވެ. މިގޮތުން، އިސްމާޢީލް ރަޝީދު ހައްޔަރުގައި ބަހައްޓަން ކޯޓުއަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ޕްރޮސީޖަރ ކޯޓު އޮފީސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު: 171-D2/AWF/2017/114 ފޯމު އިން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، 2017 އޮގަސްޓު 23 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތެއްގައި އިސްމާޢީލް

ރަޝީދާއި އިބްރު ބަރަކާ ބައިވެރިވެގެން، ސ. ފޭދޫ/ ކަބާބިލާގެ ޙާމިން ރަޝީދުގެ ފަރާތުން، އޭނާއަށް ފާރަވަމުންދޭސް ޙާމިސް ރަޝީދު ދިރިއުޅޭ މ. ސްޓޫޑިއޯ/ މާލެ ގެ ބެލެނިއަށް، ޙާމިން ރަޝީދު ވަކުމުން، ޙާމިން ރަޝީދު ހިފެހެއްޓި ޙާމިން ރަޝީދަށް ތޫނު ހަތިޔާރުން ޙަމަލާ ދިނުމުގެ ސަބަބުން ޙާމިން ރަޝީދު ނިޔާވެފައިވާ މައްސަލައިގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ބައިވެރިވުމުގެ އަޙްކާމުން ތުހުމަތު ކުރެވޭ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު ދޫކޮށްލާފައި ހުކުމްޖެހުމަކަށް މައްސަލައިގެ ހުރި ފަރާތާ ނަޤްލާ ހުކުމްކުރަން ނުކުރޭ ފެނުމާވާލުމަކީ ފެނިގެންދާ އަދި މުޅިއަމަލުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު ހައްޔަރު ކުރުމަށް އަމުރުކުރުން، 08 މެއި 2017 ވަނަ ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރުއްކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

-02 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމައާ ހިލާފަށް ކަމަށްބެލޭ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ފާޅުވުން އެއަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރަމުން، އަންނަނިވި ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް، އެނުކުތާތަކުގެ ދިފާޢުގައިވާ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން،

- **އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ:** ހައްޔަރުގެ އަމުރެއްކަމަށް ވެފައި ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ބާވަތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ފޯސްޓުގައި މިހާރުމުން/ ޖެރީތަކުން/ ތުންހަތިޔާރު ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުން ކަމަށް އެންނައިރު، ބޭޅި ކުރިއަށްދާގޮތުގެ ތުހުމަތުކުރާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު ހައްޔަރު ކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރެވިފައިވާ ގޮތައި، ހައްޔަރަށް ގެންދިވީ، ކަރަބަރު ވެރިޔާ ޙަސްބުކިޔައް ފާހަގައި ދައްވުގައި ޢަމަލު ކޮށްފައިވާގޮތުން، ހައްޔަރު އަމުރު ނެރުމަށް ފުދުންތެރި ހެކިބަސްދޭ ނުކުތާ ނުފެނުން ހައްޔަރުން ރައްކާތެރި ކުރުމުގެ ދުސްތޫރީ ފޯނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާ "ހައްޔަރު ކުރުމާއި ބަންދުކުރުމުގެ ބާރު" ދިމާނުވެއިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާއި ނުވަތަ ހެކިބަހާއި ހުރިގެން ކަން ޔަޤީންވެއްޖެ، ހާފައިވާ ޚާދިސާ ހާފައިވާކަމަށް އެކަށް

ދުވަހެއް ފަހުން، ހައްދަވަން ގެންދިއުމަށް ފުދުނުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު އެއީ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް ނުވަތަ ހާލަތުތަކެއް ހުރުމުން ކަމަށް ބުނެ ހުކުމްކުރައްވާފައިވާ ނުކުތާތައްވެ.

03- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެނުކުތާތައް ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ދަޢުވާގައިވާ ވާހަކަތަކަކީ ހުށަހެޅިފައިވާ ޖިނާއީ އިންސާފުގެ މުއައްސަސާ ޝަރުޢީ ގާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) 2017 އޮކްޓޫބަރު 23 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތެއްގައި މ. ޖާއިޒު/ މާލެ އިސްމާޢީލް ބަޝީރުއާއި އިޖުރު ބައިކު ބައިވެރިވެގެން، ސ. ފޭދޫ/ ރަބީޢާގެ އާމިން ބަޝީރުގެ ފަހަރުން، އާއިޝަތު ފަރަވަރުމްބެސް އާމިސް ބަޝީރު ދިރިއުޅޭ މ. ސޮފްޓީޖްއާޒް/ މާލެ ގެ ތޯރުއަރ، އާމިން ބަޝީރު ވަރުމުން، އާމިން ބަޝީރު ހިފަހައްޓާ އާމިން ބަޝީރަށް ތޫނު ހަތިޔާރުން ޖަހަމާ ދިރުމުގެ ސަލާމަތުން އާމިން ބަޝީރު ނިޔާވެފައިވާ މައްސަލައިގައި އިސްމާއީލް ބަޝީރުގެ ބައިވެރިވުމެއް އޮތްކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭތީ، އިސްމާއީލް ބަޝީރު ދަރަނިވާފައި ހުރެއްޖެނަމަ މައްސަލައިގެ ހެކި ފެނިދާނެ ނައްސާދާ ހެކިނުނަން ނެއްޖެ ގްރޮވާވާންކަމަށް ފެންނާތީއާއި އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި، އިސްމާއީލް ބަޝީރު ހައްޔަރު ކުރުމަށް އަމުރުކޯރ، 08 މާރިޗު 2017 ވަނަ ދުވަހު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރު ނެރެއްވާފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާގައި، ހައްޔަރު ކުރާ މީހާއަށް މީހަކު ކުރިއެއް ކުރަނިކޮށް ފެނިފައި ހިނގައްޖެނަމަ، ނުވަތަ މީހަކު ކުރެއް ކުރިޔަށްދާކަން، ނުވަތަ ކުށަކުން ގުޅޭނޭ ކުރެއް ކުރާނެ ކަމަށް ބެލުމަށް ފުރިހަމަ ކުރެވެނުކަމާ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް ނުވަތަ ހާލަތުތަކެއް ހުރުމުން،

ނުވަތަ ކޯޓުގެ އަމުރަކުން ހުއްދަދީފައިވާން މެނުވީ، އެއްވެސް މީހަކު ހިފައި ހައްޔަރުކޮށް، ނުވަތަ ބަންދުކޮށްގެން ނުވާނެކަމަށް ބާރުއަޅާފައިވާކަމާއި، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 45 ވަނަ މާއްދާގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޙައްޤުތަކުގެ މަޙުދޫދުކުރުން ޤާނޫނީގޮތުން ޤާނޫނަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވައި، އެއްވެސް މީހެއްގެ ގަޔަށް އަތްލައި، ހިފައި، ހައްޔަރުކޮށް، އަދި ބަންދުކޮށްގެން ނުވާނެކަމަށް ބާރުއަޅާފައިވާކަމާއި؛

މިމައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، މ. ޖާއިޒު/ މާލެ އިސްމާއީލް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކުރުވިފައިވަނީ، 2017 އޮގަސްޓު 23 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތެއްގައި އިސްމާއީލް ރަޝީދުއާއި އިތުރު ބަޔަކު ބައިވެރިވެގެން، ސ. ފޭދޫ/ ކަބާބީގެ ހާމިން ރަޝީދުގެ ފަހަތުން، އޭނާއަށް ތަޅަމުންގޮސް ހާމިސް ރަޝީދު ދިރިއުޅޭ މ. ސްކައިޓެއުޑާ/ މާލެ ގެ ތޮށިއަށް ހާމިސް ރަޝީދު ވަންނަވައި، ހާމިސް ރަޝީދު ހިފަހައްޓާ ހާމިސް ރަޝީދަށް ތޫނު ހަތިޔާރަކުން ހަމަލާދިނުމުގެ ސަބަބުން ހާމިސް ރަޝީދު ނިޔާވެފައިވާ މައްސަލައިގައި މ. ޖާއިޒު/ މާލެ އިސްމާއީލް ރަޝީދު މި އަމަލުގައި ބައިވެރިވިކަމަށް، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ އިންވެސްޓިގޭޝަން ރިޕޯޓުގައިވާ ސިފައާއި މަޢުލޫމާތާއި އަދި މި އަމަލު ހިންގުމުގައި އިސްމާއީލް ރަޝީދު ބައިވެރިވާކަން ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ފުޓޭޖުއިން ފެނި އެކަމުގެ ހެއްކާއި ލިބިފައިވާތީ، އިސްމާއީލް ރަޝީދު ހިންގާފައިވާކަން ދޭހަވާކަމަށް އަމަލަކީ ވަރަށް އަނިޔާވެރިކަމާއެކު ހިންގާފައިވާ އަމަލަކަށްވާތީ މިކަމުގެ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢުގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތްތަކުގެ ހިތްތަކުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެދިފައިވުމުގެ ސަބަބުން، އިސްމާއީލް ރަޝީދު ދުރާލާރާވައިގެން މިބާވަތުގެ ބަޔަކު ތަކުރާރުކުރުމުގެ ބެލެވޭތީއާއި، މިމައްސަލައިގައި ހެކިވެރިންނަށް ފަރާތްތަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާފާނެކަމަށް ބެލެވޭތީއާއި، އަދި މިމައްސަލައަކީ މީހެއްގެ މަރު ހިނގި މައްސަލައަކަށްވުމުން، އިސްމާއީލް ރަޝީދު މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރިކަމުން ހުރުމަށްޓަކާ އޭގެ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުމާއި ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާނެތީ، މ. ޖާއިޒު/ މާލެ އިސްމާއީލް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކުރުމުގެ އަމުރަކަށް އެދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު:

171-D2/AWF/2017/114 ޤަމް އިން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، އިސްމާޢީލް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކުރުމަށް އަމުރުކޮށް، 08 މެއި 2017 ވަނަ ދުވަހު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރުނު އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުންކަން އެނގެންއޮތުމެވެ.

ވީމާ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން މ. ޖާއިޒު/ މާލެ އިސްމާޢީލް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކުރެވިފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ ރޫޙާ އެއްގޮތަށް، ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ އުޞޫލުގެ އިމުގެތެރެއިންކަން، މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުން އިއްތިފާޤުވެއެވެ.

- ޙުކުމް:

ދެންފަހު، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ބިނާއިން ކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2017/322 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އިސްމާޢީލް ރަޝީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާގެ މައްޗަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ އަމުރަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައެޅޭތީ، ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތުކަމަށް މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.